

ทำอย่างไรเมื่อสัตว์เสี่ยง

ติดเชื้อราผิวหนัง Dermatophytosis

เชื้อราผิวหนัง (Dermatophytosis)

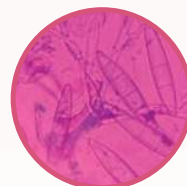
เกิดจากเชื้อรา 3 ชนิดคือ Microsporum spp. ,
Trichophyton spp. และ Epidermophyton spp.

โดยเชื้อราที่พบในสุนัขและแมว จะเกิดจากเชื้อ

Microsporum canis
(M.canis)

พบการกระจายเชื้อ
ในแมว สุนัข และ น้า

Microsporum gypsum
(M.gypseum)

พบการกระจายเชื้อ
เมื่อสัมผัสดิน

Trichophyton
mentagrophytes

พบการกระจายเชื้อ
ในสัตว์ฟันแทะ เช่น หนู

*M.canis เป็นเชื้อราที่ก่อโรคผิวหนังในสุนัขและแมวมากที่สุด (60 % ในสุนัข และ 90 % ในแมว)

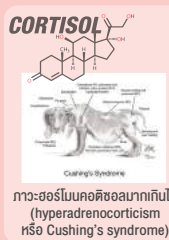
ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้สุนัขและแมว ติดเชื้อราผิวหนัง

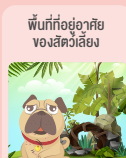
สัตว์อายุน้อย
(young age)

ร่างกายภูมิคุ้มกันอ่อนแอ
(immunosuppressive disorder)

ภาวะฮอร์โมนคอร์ติซอลมากเกินไป
(hyperadrenocorticism หรือ Cushing's syndrome)

พื้นที่ที่มีแนวโน้มเสี่ยง
เช่น ภูมิอากาศร้อนชื้น
จะพบการติดเชื้อรา
ได้มากกว่าเขตแห้ง

พบการติดเชื้อราผิวหนัง
ในแมวมากกว่าในสุนัข

สายพันธุ์ที่มีแนวโน้ม
เสี่ยงสูง

สุนัขที่เป็นสายพันธุ์เล็ก

อาการที่สุนัขแสดงเมื่อมี การติดเชื้อราที่ผิวหนัง

พบการติดเชื้อส่วนใหญ่มักที่ใบหน้า หางและหาง
โดยจะมีการหลั่งของขี้ผึ้งเป็นวงชัดเจน
(well-circumscribed lesions หรือ ring-worm)

อาการที่แมวแสดงเมื่อมี การติดเชื้อราที่ผิวหนัง

พบรอยโรคได้บ่อยที่ใบหูและรอบของหู สันจมูก
หลัง คอ ขั้วปลายของหาง 4 ข้าง รวมถึงหาง

การวินิจฉัยแยกแยะการติดเชื้อ

Microsporum Trichophyton

รอยโรคที่เกิดจากการติดเชื้อ
เพราะการแพ้ผิวหนัง

การติดเชื้อแบคทีเรียที่ต่อมรากขน

การติดเชื้อที่เรื้อรังและแห้ง

การติดเชื้อแบคทีเรียที่ต่อมรากขน

เชื้อราผิวหนังคล้ายกับเพมฟิกัส
สีในแมว หรือ มะเร็งเมสซาลินในสุนัข

สัตวแพทย์จึงจำเป็นต้องทำการเพาะเชื้อราเพื่อแยกแยะสาเหตุของปัญหาเพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสม

แนวทางการรักษา

1 ถ่ายรูปและบันทึกตำแหน่งของรอยโรคที่พบบนตัวสัตว์เสี่ยง

2 เก็บตัวอย่างของสัณฐาน เล็บ สะเก็ดรังแค หรือ ขูดเก็บผิวหนัง
ที่พบรอยโรคของเชื้อรา

3 นำตัวอย่างที่เก็บได้มาเพาะบนเจลาอาหารเพาะเชื้อ

4 ผลการเพาะเชื้อจะทราบภายใน 5-7 วัน โดยเฉลี่ย

นำบางส่วนจากโคโลนีเชื้อราไปตรวจ ด้วยกล้องจุลทรรศน์

เพื่อแยกชนิดของเชื้อราที่ก่อโรค
เพื่อให้สามารถวางแผนการรักษา
และป้องกันการสัมผัสแหล่งของเชื้อรา
ที่อาจทำให้เกิดการติดเชื้อซ้ำอีก

Microsporum

Trichophyton

บริษัท เบสท์ อีควิปเมนต์ เซ็นเตอร์ จำกัด

การป้องกันไม่ให้สัตว์เลี้ยงของเรา ติดเชื้อราผิวหนัง

01

เมื่อมีการนำสัตว์เลี้ยงตัวใหม่เข้ามา ควรพาไปตรวจร่างกายก่อนเข้าไปเลี้ยงร่วมกับสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ

02

ทำความสะอาดพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยงเป็นประจำ

03

หมั่นอาบน้ำ แปรงขน และ ส่องวง ลักษณะของขนและอาการคันตามร่างกายของสัตว์เลี้ยงว่ามีความผิดปกติหรือไม่

04

การให้อาหารและการออกกำลังกายที่เหมาะสมจะช่วยให้สัตว์เลี้ยงมีสุขภาพที่แข็งแรง ห่างไกลจากการติดเชื้อราผิวหนังได้เป็นอย่างดี

แนวทางการรักษา

และการปฏิบัติเมื่อพบสัตว์เลี้ยงติดเชื้อราผิวหนัง

การรักษาอาจใช้ระยะเวลายาวนานถึง **10-12 สัปดาห์**

นำสัตว์เลี้ยงมาเพาะเชื้อราและติดตามอาการซ้ำ **ทุก 2-4 สัปดาห์**

การรักษาควรทำควบคู่กันในหลายด้าน ทั้งตัวสัตว์เลี้ยงและที่อยู่อาศัย

01

แยกสัตว์เลี้ยงที่มีผลการเพาะเชื้อราเป็นบวก ออกจากผลลบ เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย

02

ทำความสะอาดที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยงเพื่อลดปริมาณของเชื้อราที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกคอ สายจูง เบาะนอน หากสามารถทำได้ให้ทิ้ง หากไม่สามารถทิ้งได้ แนะนำให้ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฟอกขาว (bleach) และ น้ำร้อน เพื่อทำลาย spore ของเชื้อรา

03

ตัดขนของสัตว์เลี้ยงให้สั้น เช่น แมว Persian และ Himalayan เพื่อลดปริมาณการสะสมของ spore ในขนและเพื่อให้การรักษาด้วยยาทาหรือแชมพูมีประสิทธิภาพสูงสุด

04

สัตว์เลี้ยงที่มีผลบวกและมีอาการของโรคบนผิวหนัง ต้องได้รับการรักษาควบคู่กันทั้ง ยากิน ยาทาผิวหนัง และ แชมพูเพื่อการรักษาเชื้อรา

05

สัตว์เลี้ยงที่มีผลบวกแต่ไม่มีอาการของโรค การใช้แชมพูเพื่อการรักษาเชื้อราที่สามารถช่วยได้

06

การอาบน้ำด้วยแชมพูรักษาเชื้อราควรอาบให้ทั่วตัว เพราะ spore สามารถกระจายไปได้ทั่ว การใช้แค่บริเวณรอยโรคจะไม่ได้ผลในการรักษา

หยุดการรักษาเมื่อผลการทดสอบเพาะเชื้อเป็นลบต่อเนื่องกัน 2 ครั้ง

